

[Justitsministeren.]

lægges, mener, at man ogsaa kan nedlægge Arrestbygningen dér, hvilket vil medføre en Besparelse for Amtsraadet paa ca. 5 000 Kr.

Jeg tillader mig at anbefale Lovforslaget til det høje Tings velvillige Behandling.

Formanden: Eksemplarer af de nu fremsatte Lovforslag vil blive omdelt til Tingets Medlemmer.

Den næste Sag paa Dagsordenen var:

Valg af 15 Medlemmer til et Udvalg angaaende Forslag til Lov om Ophævelse af Tillægsafgiften paa Vin.

Valgt blev: *Borgbjerg, P. Andersen, Chr. Hansen, J. P. Larsen, Hans Nielsen, Sundbo, Himmelstrup, N. P. Jensen, Clausager, Raunkjær, Vadgaard, Drachmann, Grathwohl, Hendriksen og Dahlgaard.*

Den næste Sag paa Dagsordenen var:

Første Behandling af Forslag til Lov om Statsstilskuud til anerkendte private Seminarier.

(Lovforslaget findes i Tillæg A. Sp. 4657; Fremsættelsen findes i Tidenden Sp. 3892).

Sagen sattes til Forhandling.

Chr. Søgaard: Inden jeg gaar over til at omtale Lovforslagets Enkeltheder, kunde jeg have Lyst til at gøre nogle faa almindelige Bemærkninger vedrørende Sagen.

Man kunde maaske stille det Spørgsmaal, om Privatseminarier er nødvendige, om man ikke kunde klare sig med Statsseminarierne. Det vil let ses af de Tal, der foreligger, at det kan man ikke. Man regner med et aarligt Forbrug af 550 Lærere og Lærerinder, Forskolelærerinderne fraregnet. I Aarene fra 1897 — det var det første Aar, den nye Seminarielov af 1894 traadte fuldstændig i Kraft — til 1920 blev der i alt her i Landet uddannet 9 553 Lærere og Lærerinder, deraf paa Statsseminarierne 2 280 og paa Privatseminarier 7 273, det vil sige, at der blev uddannet over tre Gange saa mange paa Privatseminarierne som paa Statsseminarierne.

Siden 1920 er Forholdet blevet et lidt andet. I 1919 overtog Staten Ribe Privatseminarium, der blev omdannet til et Stats-

seminarium for Kvinder, og i 1920 overtoges Haderslev og Tønder Statsseminarier. I Aarene 1920—27 er der derefter uddannet 3 072, deraf paa Statsseminarierne 978 og paa Privatseminarierne 2 094, det vil sige, at der siden 1920 er uddannet mere end dobbelt saa mange paa Privatseminarierne som paa Statsseminarierne. Hvis derfor ikke Staten vil gaa til at overtage Privatseminarierne — hvad der vilde være overmaade bekosteligt og efter min Mening heller ikke rigtigt —, vil det være nødvendigt at opretholde Privatseminarierne.

Man kunde saa stille det Spørgsmaal, om vore Privatseminarier kan staa Maal med vore Statsseminarier, for det første med Hensyn til deres almindelige pædagogiske Arbejde, dernæst med Hensyn til Meddelelse af Kundskaber og endelig med Hensyn til den aandelige, moralske Paa-virkning af Eleverne. En saadan Sammenligning vil efter min Opfattelse vise, at Privatseminarierne fuldt ud kan staa Maal med Statsseminarierne.

Nu vil man maaske sige, at det betyder ikke saa overmaade meget, hvad jeg mener om dette Spørgsmaal, og jeg skal villigt indrømme, at jeg har ikke saa overdrevent stort Kendskab dertil eller er saa særlig sagkyndig paa dette Omraade. Jeg kunde derfor have Lyst til i denne Forbindelse at henvise til Udtalelser af Fru Dr. Kirstine Meyer i den store Skolekommission; hun maa vel nok, som mangleaarig Censor ved Seminarierne, anses for at have betydeligt Kendskab til dette Forhold. Hun udtalte angaaende dette Spørgsmaal, da denne samme Sag blev behandlet i den store Skolekommission, at hun var ikke i Tvivl om, at for Øjeblikket var de bedste Seminarier at finde blandt Privatseminarierne. Det udtalte hun i 1921, og der er ikke sket store Forandringer siden da, saa de Ord kan vel gælde endnu. Hun udtalte endvidere, at navnlig paa Øvelsesskolen stod de private Seminarier højest, og hun føjede til, at de private Seminarier var mere lydhøre overfor det nye i Tiden end Statsseminarierne. Og fra sit eget Omraade, Fysikundervisningen, bekræftede Fru Meyer, at dér var det Privatseminarierne, som var gaaet i Spidsen med Hensyn til Omordningen af Undervisningen i dette Fag.

Jeg vil gerne tilføje, at det er min Opfattelse, at de aandelige Strømninger i vort Folk i rigere Maal har haft Løb gennem vore Privatseminarier end gennem Statsseminarierne. Jeg tænker her paa de Skoletanker, som Grundtvig og Kold er fremkommet med, og som jo fra alle